

**VILNIAUS UNIVERSITETO BIBLIOTEKOS
INFORMACIJOS PASLAUGŲ DEPARTAMENTO
ISTORIJOS ŠALTINIŲ SKAITYKLOS VARTOTOJŲ APTARNAVIMO
TAISYKLĖS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Vilniaus universiteto bibliotekos (toliau – Biblioteka) Informacijos paslaugų departamento Vartotojų aptarnavimo skyriaus Istorijos šaltinių skaityklos (toliau – Istorijos šaltinių skaitykla) vartotojų aptarnavimo taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja specialiuosius reikalavimus 1800–1945 m. knygų ir periodinių leidinių, esančių Istorijos šaltinių skaitykloje, fondo prieinamumui ir panaudojimui.

2. Istorijos šaltinių skaitykloje vartotojai yra aptarnaujami vadovaujantis Bibliotekos generalinio direktoriaus patvirtintomis Naudojimosi Vilniaus universiteto bibliotekos paslaugomis bendrosiomis taisyklėmis bei šiomis Taisyklėmis.

**II SKYRIUS
VARTOTOJŲ APTARNAVIMO TVARKA**

3. 1800–1945 m. knygomis ir periodiniais leidiniais naudotis turi teisę registruoti Bibliotekos vartotojai (toliau – vartotojai).

4. Vartotojai, nesantys Vilniaus universiteto akademiniai darbuotojai, rezervacijos metu privalo pateikti rekomendaciją ir (ar) motyvacinį siunčiančiosios institucijos arba tyrimo vadovo raštą, patvirtinantį mokslinę veiklą, tyrimo tikslus ir (ar) laisvos formos dokumentą, pagrindžiantį apsilankymo motyvus. Biblioteka patikrina pateiktus dokumentus priimdama sprendimą išduoti ar atsisakyti išduoti leidimą dirbti su 1800–1945 m. knygomis ir periodiniais leidiniais. Šiame punkte nurodytiems vartotojams leidimas dirbti su 1800–1945 m. knygomis ir periodiniais leidiniais išduodamas kalendoriniams metams. Priėmus sprendimą atsisakyti išduoti leidimą dirbti su 1800–1945 m. knygomis ir periodiniais leidiniais, nurodomos to priežastys bei kitos pagrindžiančios aplinkybės. Vartotojas, atsižvelgęs į sprendime atsisakyti išduoti leidimą nurodytus argumentus, gali teikti pakartotinę rekomendaciją ar motyvacinį siunčiančiosios institucijos arba tyrimo vadovo raštą, patvirtinantį mokslinę veiklą, tyrimo tikslus ir (ar) laisvos formos dokumentą, pagrindžiantį apsilankymo motyvus, kuri Biblioteka vertina šiame punkte nurodyta tvarka. Istorijos šaltinių skaitykloje šiame punkte nurodyti

vartotojai aptarnaujami tik gavę leidimą dirbti su 1800–1945 m. knygomis bei periodiniais leidiniais ir užpildę vartotojo prašymą-anketą (Taisyklių priedas).

5. 1800–1945 m. knygomis ir periodiniais leidiniais galima naudotis tik Istorijos šaltinių skaitykloje. Išsinešti juos iš Istorijos šaltinių skaityklos draudžiama, išskyrus atvejus, kai jie yra reikalingi Bibliotekos darbuotojams mokslinei tiriamajai veiklai arba parodoms. Tokiais atvejais 1800–1945 m. knygos ir periodiniai leidiniai yra išduodami Bibliotekoje nustatyta tvarka. Esant 1800–1945 m. knygų ir periodinių leidinių užsakymams iš kitų Bibliotekos padalinių jie vykdomi ir vartotojai aptarnaujami Istorijos šaltinių skaitykloje.

6. Vartotojui per informacinę Bibliotekos sistemą išduodami tik sukataloguoti ir pažymėti RFID lipde dokumentai.

7. Išduotas 1800–1945 m. knygas ir periodinius leidinius vartotojai kiekvieną dieną privalo grąžinti Istorijos šaltinių skaityklos darbuotojui. Vartotojas, grąžindamas 1800–1945 m. knygą ar periodinį leidinį, privalo informuoti, ar leidiniu norės naudotis kitą darbo dieną. Jeigu 1800–1945 m. knyga ar periodiniu leidiniu daugiau nebus naudojama, jis grąžinamas į saugyklas. Jei 1800–1945 m. knygos ar periodinio leidinio reikia kitą dieną arba jis grąžinamas saugyklų nedarbo metu, 1800–1945 m. knygos ar periodiniai leidiniai laikomi vartotojams neprieinamoje vietoje. Išduodant ir grąžinant 1800–1945 m. knygas ir periodinius leidinius Istorijos šaltinių skaityklos darbuotojas patikrina jų fizinę būklę.

8. 1800–1945 m. knygas ir periodinius leidinius draudžiama kopijuoti, leidžiama tik fotografuoti vadovaujantis Vilniaus universiteto bibliotekos kultūros paveldo dokumentų fotografavimo tvarkos aprašu.

9. Į Istorijos šaltinių skaityklą leidžiama atsinešti rašomąją priemonę, popierių, nešiojamąjį kompiuterį (be dėklo, krepšio) ir priemonę, kuria leidžiama fotografuoti dokumentus. Visi kiti daiktai ir viršutiniai lauko drabužiai paliekami rūbinėje arba spintelėse. Vartotojai su viršutiniais lauko drabužiais, krepšiais ar kuprinėmis į Istorijos šaltinių skaityklą neįleidžiami. Bibliotekos darbuotojai turi teisę bet kuriuo metu paprašyti vartotojo parodyti registruoto vartotojo pažymėjimą, paprašyti vartotojų parodyti asmeninius daiktus. Į Istorijos šaltinių skaityklą draudžiama įsinešti asmenines ar iš kitų Bibliotekos skaityklų knygas ir kitus dokumentus.

10. Vartotojams, nepriklausantiems Universiteto akademinėi bendruomenei, vienu metu gali būti išduoti ne daugiau kaip 5 vienetai 1800–1945 m. knygų ir periodinių leidinių.

11. Vartotojams išduodamos tik tvarkingos 1800–1945 m. knygos ir periodiniai leidiniai. Jeigu yra dokumento kopija (skaitmeninė, kserokopija ar fotokopija), originalas neišduodamas. Kai vartotojo atliekamiems tyrimams reikalingi originalai, vartotojas pateikia

paaškinamąją informaciją ir dokumentų išdavimo klausimą sprendžia Bibliotekos Vartotojų aptarnavimo skyriaus darbuotojas.

12. Jei užsakomų dokumentų dėl objektyvių priežasčių (prie kurių priėjimą riboja įstatymai, bloga jų fizinė būklė, eksponuojami ar kt.) išduoti nėra galimybės, vartotojas apie tai informuojamas nurodant to priežastis ir numatomą išdavimo laiką (jei tai objektyviai įmanoma).

13. Vartotojas, norėdamas publikuoti dokumentą, nepriklausantį skaitmeninių kolekcijų platformai ir nepažymėtą *Public domain* ženklu, privalo gauti Bibliotekos Mokslinių tyrimų ir paveldo rinkinių departamento direktoriaus raštišką leidimą. Skaitmeninių kolekcijų platformoje pateikti skaitmeniniai objektai pažymėti *Public domain* ženklu, todėl jiems leidimas publikuoti nereikalingas.

14. Vartotojams suteikiama galimybė skaitmenines kopijas parsisiųsti ir jas naudoti nemokamai. Viso kūrinio arba jo dalies reprodukcijos atveju vartotojas privalo pagal įprastą akademinę praktiką nurodyti kūrinio autorių, pavadinimą bei saugojimo vietą ir pranešti Bibliotekai.

III SKYRIUS VARTOTOJŲ TEISĖS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

15. Vartotojas turi teisę:

15.1. šiose taisyklėse nustatyta tvarka naudotis 1800–1945 m. knygomis ir periodiniais leidiniais;

15.2. gauti informaciją visais klausimais, susijusiais su Bibliotekoje saugomomis 1800–1945 m. knygomis ir periodiniais leidiniais žodžiu, raštu, telefonu, elektroniniu paštu;

15.3. savarankiškai fotografuoti 1800–1945 m. knygas ir periodinius leidinius vadovaujantis Vilniaus universiteto bibliotekos kultūros paveldo dokumentų fotografavimo tvarkos aprašu ir suderinus su Istorijos šaltinių skaityklos darbuotoju;

15.4. pagal Bibliotekoje galiojančią tvarką ir įkainius užsisakyti dokumentų kopijas.

16. Vartotojas privalo:

16.1. pastebėjęs, kad 1800–1945 m. knygos ir periodiniai leidiniai sumaišyti, suplėšyti, išpjauštyti ar kt., ir tai nėra nurodyta jų aprašymo dokumentuose, pranešti Istorijos šaltinių skaityklos darbuotojui;

16.2. likus 15 min. iki Istorijos šaltinių skaityklos darbo pabaigos grąžinti naudotas 1800–1945 m. knygas ir periodinius leidinius skaityklos darbuotojui.

17. Vartotojui draudžiama:

17.1. išnešti 1800–1945 m. knygas ir periodinius leidinius iš Istorijos šaltinių skaityklos;

17.2. perduoti 1800–1945 m. knygas ir periodinius leidinius kitam vartotojui;

- 17.3. gadinti, klastoti, naikinti 1800–1945 m. knygas ir periodinius leidinius;
- 17.4. palikti 1800–1945 m. knygas ir periodinius leidinius išeinant iš Istorijos šaltinių skaityklos jų negražinus Istorijos šaltinių skaityklos darbuotojui;
- 17.5. lankstyti 1800–1945 m. knygas ir periodinius leidinius ar juos perlenkti kitoje lenkimo vietoje;
- 17.6. rašyti pastabas, žymas, braukti, taisyti 1800–1945 m. knygas ir periodinius leidinius;
- 17.7. rašyti pasidėjus popieriaus lapą ant 1800–1945 m. knygos ir periodinio leidinio;
- 17.8. remtis ant 1800–1945 m. knygų ir periodinių leidinių, liesti juos nešvariomis, drėgnomis rankomis, braukti tekstą pirštais ar rašikliu;
- 17.9. naudotis žirkklėmis, klėjais;
- 17.10. kopijuoti 1800–1945 m. knygas ir periodinius leidinius savarankiškai;
- 17.11. Istorijos šaltinių skaitykloje valgyti, gerti.

V SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

18. Vartotojas, sugadinęs ar sunaikinęs Istorijos šaltinių skaitykloje jam išduotą 1800–1945 m. knygą ir periodinį leidinį, o taip pat panaudojęs juos ar juose esančią informaciją neteisėtai, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

19. Vartotojui atsisakius laikytis šių taisyklių, vartotojas neaparnaujamas.

20. Vartotojui, pažeidusiam šias Taisykles, Bibliotekos generalinio direktoriaus sprendimu leidimas dirbti su dokumentais gali būti panaikintas arba laikinai apribotas.

Vilniaus universiteto bibliotekos
Informacijos paslaugų departamento
Vartotojų aptarnavimo skyriaus
Istorijos šaltinių skaityklos vartotojų
aptarnavimo taisyklių priedas

(Vilniaus universiteto bibliotekos Informacijos paslaugų departamento Vartotojų aptarnavimo skyriaus Istorijos šaltinių skaityklos vartotojo prašymo-anketos forma)

**VILNIAUS UNIVERSITETO BIBLIOTEKOS INFORMACIJOS PASLAUGŲ
DEPARTAMENTO VARTOTOJŲ APTARNAVIMO SKYRIAUS ISTORIJOS
ŠALTINIŲ SKAITYKLOS
VARTOTOJO
PRAŠYMAS-ANKETA**

20__ m. _____ d.
Vilnius

(vardas, pavardė)

(darbovietė arba mokslo įstaiga)

(gyvenamosios vietos adresas)

Tel.: -----

El. paštas: -----

Prašau leisti naudotis Vilniaus universiteto bibliotekoje Vartotojų aptarnavimo skyriuje saugomais 1800–1945 m. dokumentais šia tema:

Tyrinėjimo tikslas:-----

Patvirtinu, kad esu susipažinęs (-usi) su:

- Vilniaus universiteto bibliotekos Informacijos paslaugų departamento Vartotojų aptarnavimo skyriaus Istorijos šaltinių skaityklos taisyklėmis;
- Asmens duomenų tvarkymo Vilniaus universitete tvarkos aprašu, kuriame nustatyti asmens duomenų tvarkymo ir apsaugos reikalavimai, duomenų subjektų teisės ir jų įgyvendinimo tvarka Vilniaus universitete, viešai skelbiamu ir prieinamu adresu www.vu.lt/privatumas.

(parašas)

(vardas, pavardė)

(parašas)

Vilniaus universiteto bibliotekos
Informacijos paslaugų departamento
direktorius